

Kris Van Trier & Waas Gramser

SLAPSTICK, TRAGIEK EN METE

Op 26, 27 en 29 september is het kasteel letterlijk het decor voor de openluchtvoorstelling Les Enfants du Paradis van Compagnie Marius. Het wordt een unieke theaterervaring, met net dat tikkeltje meer.

Waas Gramser en Kris Van Trier ontmoeten elkaar aan de Antwerpse toneelschool en staan sindsdien onafscheidelijk op het podium. Eerst maken ze deel uit van *tg Stan*, daarna richten ze samen met Guy Cassiers *Maten* op, nog later starten ze *De Onderneming* en sinds 2006 gaan ze door het leven als *Compagnie Marius*. Daar zijn ze tegelijk speler, vertaler, bewerker én vormgever. Deze bijzondere aanpak garandeert meteen ook een ongeëvenaarde speelstijl.

Met Compagnie Marius maken Kris en Waas nieuwe, eigen vertalingen en bewerkingen van zowel klassieke toneelteksten als romans, met een voorkeur

voor komedies met een existentiële, filosofische onderlaag. Eerder onbekend werk van soms vergeten auteurs krijgt een nieuwe taal en soms een totaal herziene dramaturgie. Eerder ging het duo al aan de slag met teksten van Samuel Beckett, Thomas Bernhard, Marcel Pagnol, Bruno Schulz, Charles Dickens en Pierre August de Beaumarchais. Dit keer nemen ze *Les Enfants du Paradis* onder handen, een bewerking van het gelijknamige filmscenario van de surrealistische dichter en filmscenarist Jacques Prévert. Het scenario werd in 1945 verfilmd door Marcel Carné. Dit Franse duo werkte jarenlang samen aan een erg succesvolle carrière.

Waas Gramser: 'Het idee voor deze voorstelling is ontstaan toen we de film van Marcel Carné zagen. Die vonden we eigenlijk heel slecht, op één lange scène na. In die scène weigert een toneelspeler zich aan zijn opgelegde tekst te houden. Hij rebelleert tegen de strakheid. Die scène vonden we zo bijzonder omdat ze zo lang duurde en omdat ze over zo veel gaat: over spelen, maar ook over verzet. Omdat die scène tot onze verbeelding sprak, zijn we nadien het oorspronkelijke filmscenario gaan lezen. Het bleek uiteindelijk een heel rijke, confronterende én gevoelige tekst te zijn, maar dat ontdekten we dus pas bij het lezen ervan op papier. Het geschreven scenario bleek net

dat te hebben waar wij naar op zoek zijn. Voor ons moet een tekst genoeg speelkansen bieden, maar hij moet tegelijk ook voldoende emotioneel of filosofisch geladen zijn. De tekst gaat over liefde en spelen. Over één vrouw en vier mannen: een mimespeler, een acteur, een crimineel en een stinkend rijke graaf. Allen liggen ze aan haar voeten, maar slechts één wint haar hart. Centraal in de voorstelling staan de gesprekken tussen deze vrouw en al de mannen die haar omringen. Er zijn zowel woordeloze acts als veelzeggende dialogen, er is zowel slapstick als tragiek. En dit alles speelt zich af in een vreemde wereld met nachtelijke cafés vol vreemde figuren uit de theater-, cabaret- en kermiswereld. We hebben ook heel veel aandacht aan de kostuums besteed, ik noem ze zot poëtisch.’

‘Natuurlijk verschilt onze theaterversie van de film van Marcel Carné. Hij denkt in filmbeelden, wij in theaterscènes. Wij hebben alle oorspronkelijke regieaanwijzingen geschrapt en houden geen

stelling tot de bewerking van Charles Dickens’ *Onze wederzijdse vriend*, een boek van 850 bladzijden, hebben we hier minder radicale keuzes in de tekst moeten maken. De uitdaging bij de bewerking van *Les Enfants du Paradis* lag eerder in het spelen van 63 personages met acht acteurs én het wisselen van de vele locaties. Dat is een erg grote denkoefening geweest. Maar als je ons script gewoon leest, lijkt het als twee druppels water op het scenario van Jacques Prévert, maar dan zonder zijn vele regieaanwijzingen.’

Compagnie Marius is gespecialiseerd in openluchtvoorstellingen op locatie. Zijn houten mobiele tribune installeert het gezelschap enkel op bijzondere plekken: midden in de stad, langs het water, in parken, bij kastelen, op braakliggende terreinen of in oude hangars en garages. Die bijzondere settings zijn intussen het kenmerk van het gezelschap geworden. **Waas Gramser:** ‘We spelen altijd in openlucht. Ik kan weinig plekken bedenken waar we onze tribune nog niet

dan in de heilige stilte van de zwarte theaterzaal.’

Wie een voorstelling van Compagnie Marius bijwoont, wordt getraakteerd op een totaalervaring. Niemand blijft onberoerd. **Waas Gramser:** ‘We starten een paar dagen vooraf met de opbouw. Omdat het vaak op een openbare plek is, leidt dat tot leuke ontmoetingen met nieuwsgierige passanten. Ik veronderstel dat dat bij het kasteel niet anders zal zijn. Onze voorstellingen zijn dan ook een sociaal gebeuren. Bij langere voorstellingen gaat het publiek aan tafel voor een volkse maaltijd. Bij kortere voorstellingen heffen we samen met het publiek het glas aan een bar waar de spelers zelf bedienen. Zo kunnen mensen hun indrukken delen met elkaar, maar ook met ons. Soms zijn mensen ruim op tijd omdat onze locaties niet altijd makkelijk te vinden zijn en dan ontvangen we ze op een gastvrije manier in onze bar. Of iemand parkeert zijn fiets en krijgt al een begroeting van een van de spelers. Eigenlijk is het daar dat de voorstelling al begint. Tijdens *Les Enfants du Paradis* serveren we geen maaltijd, maar er komt zeker een bar met hardgekookte eieren en meterslange worsten. En zo zal het ook in Hingene heel gezellig worden!’ ■

VEERLE MOENS
Kasteel d’Ursel

rekening met wat Prévert of Carné voor ogen hadden. De film telt bijvoorbeeld massascènes met heel veel volk en voorbijrijdende koetsen. Carné liet volledige straten en een theaterzaal nabouwen in een filmstudio. Wij hebben al die scènes geschrapt en maken een nieuwe realiteit binnen de twintig vierkante meter van het theaterpodium. Wij zijn verplicht om alles te herdenken: de ruimte, de rolverdeling, de tekst, de kostuums, ... Carné had ongeveer vijfhonderd acteurs en figuranten, wij hebben acht spelers. Wij doen het met de realiteit van de ruimte waarin we spelen en dus met heel andere middelen dan diegene die Carné ter beschikking had.’

‘Hoewel we de film niet volgen, hebben we ons al bij al vrij letterlijk aan de tekst van Jacques Prévert gehouden. In tegen-

hebben neergepoot, tenzij op het water. Ooit blokkeerden we zelfs een kruispunt ergens midden in een stad. Het voordeel van die bijzondere locaties is dat je eigenlijk nog heel weinig moet toevoegen. We zoeken telkens maar een beperkt aantal rekwisieten zoals een paar tafels, stoelen of een muurtje waar de spelers zich tegenover kunnen verhouden. Voor de rest vinden we dat de tekst en het spel hun werk moeten doen. Voor ons werkt dat veel beter in openlucht omdat er al zoveel aanwezig is. Tijdens onze voorstellingen is het nooit volledig stil. Soms passeert er een vliegtuig of een loeiende sirene en er zit wel eens een huilende baby op de tribune. Bij onze langere voorstellingen durven mensen al wel eens iets te drinken of te eten. Maar dat moet kunnen. We voelen ons veel beter thuis in die sfeer

LES ENFANTS DU PARADIS DOOR COMPAGNIE MARIUS

Op donderdag 26, vrijdag 27 en
zondag 29 september, 2019
van 20 tot 22.30 uur
22 | 19 | 11 euro

Spel: Waas Gramser, Kris Van Trier,
Koen Van Impe, Frank Dierens,
Clara Cleymans, Evelien Bosmans,
Bert Haelvoet & Roy Aernouts

www.compagniemarius.be

Info en reservatie
CC Ter Dilt | 03 890 69 30 | www.terdilt.be

RSLANGE WORSTEN